

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. GERBAN, C. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAĞI-ȚHEODORAȚY

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

C. Hamangiu.— *Dreptul Cambial.*

Jurisprudența Română.— *Inalta Curte de Casație și Justiție, secția I.*— Testament.— Clauze testamentare.— Interpretare.— Parte din imobil testat unui minor.— Forma pentru vânzare.

(Spiru Arapi cu Victoria Constantinescu).

Curtea de Apel din București, secția, III.— Dotă.— Imobil dotal.— Uzufuct.— Exercițiul acțiunilor.

(Aurora N. Ghica cu Aristide Dumitrescu).

Tribunalul Ilfov, secția I com.— Novațiune.— Efecte.— Plată în aur.— Liberațiune în biletele Băncii Naționale.

(Leon Bernstein cu Soc. de Asigurare Ancora).

DREPTUL CAMBIAL

Sunt câte-va luni de când a apărut în editura „Culturii naționale“ o lucrare de drept, de o mare importanță juridică comercială, despre care, față de valoarea ei deosebită, s'a vorbit prea puțin. Nicăire ca la noi nu se observă această indiferență științifică, cu desăvârșire regretabilă, față de publicațiunile de merit ce apar în bibliografia românească. Se publică din când în când și la noi cărți remarcabile ca studii de drept, asupra cărora se păstrează o inexplicabilă tăcere. Care să fie cauza? Lenea de a citi, incompetența sau reaua voință a celor cari, dacă nu produc ei nimic, ar dori ca și alții să nu se ridice de-asupra lor. Conspirațiunea tăcerii este cea mai urâtă și mai condamnată formă a egoismului celor competenți. În Franța, ca să nu vorbim decât de țara a cărei limbă și cultură sunt mai cunoscute la noi, imediat ce apare o lucrare de valoare, de orice natură ar fi ea, recenzia și analiza critică a aceleia lucrări se face de îndată în ziarele sau revistele de specialitate. Vorbind de drept, revistele juridice franceze au întotdeauna pagini întregi și rubrici speciale pentru recenzia și analiza tuturor cărților de drept ce apar în bibliografia franceză sau străină. În „Revue trimestrielle de droit civil“, un profesor universitar de valoarea unui René Démogue, nu se simte micșorat făcând în fiecare Nr. al universal cunoscutei reviste franceze, recenzia tuturor cărților de drept ce apar în Franța sau în străinătate.

De altfel, autorul valoroasei lucrări asupra „Dreptului cambial“, nu este un necunoscut. D-l Mihail Pașcanu a publicat numeroase lucrări de drept și s'a impus încă de mult prin competența sa remarcabilă, mai

ales în chestiunile de drept comercial¹⁾. D-sa este unul din reprezentanții cei mai autorizați ai învățământului nostru superior, profesor care posedă o înținsă cultură nu numai de specialitate dar și o frumoasă cultură de ordin istoric și literar. Lucrările sale, chiar acele străine de domeniul dreptului comercial, voesc să vorbesc de acele literare, — au avut un bine meritat răsunet în cercurile intelectualității românești. Mai mult decât atât, unele din importanțele sale lucrări juridice sunt cunoscute chiar și în străinătate și citate de autori și profesori de drept de importanța unui René Démogue. În adevăr, acest învățat Profesor de la Facultatea de drept a Universității din Paris, care ne-a vizitat anul trecut ținând și câteva savante lecțiuni de drept civil la Facultatea noastră de drept din București, în recenta sa operă în 6 volume „*Traité des obligations en général*“ (din care a apărut până acum numai 4 volume) citează pe D-l Mihail Pașcanu în mai multe rânduri, cu extrase din lucrarea sa „*Les pactes sur succession future*“, la capitolul „*Sources des obligations*“²⁾.

Creдем deci că facem un real serviciu cititorilor „Dreptului“, făcând în marginele timpului de care dispunem, o sumară recenziune a acestei importante lucrări a distinsului autor al: „Dreptului Cambial român“.

În prefața ce însoțește această prețioasă lucrare de

1) Între lucrările cele mai cunoscute ale D-lui Mihail Pașcanu, cităm: 1. *Originea veciniei (rumaniei)*, lucrare premiată de Facultatea de drept din București (1902)—2. *Les pactes sur succession future* cu care a obținut doctoratul în științele juridice la Facultatea de drept din Paris, lucrare primită cu mențiunea „*elogii*“, (1907). 3. *Instituțiunile de drept negustoresc în trecutul românesc*, studiu de istoria dreptului român (1908). 4. *Asupra paragrafului 17. fragm. 25 de hered. petit.*, studiu de drept român. (1908); 5. *Elemente de drept cambial român*, (duplicat, copii și amortizarea cambiilor), studiu de drept român și comparat. (1912). 6. *Regimul apelor în România Mare*. (1919). 7. *Statutul legal al Cooperățiunii*, studiu de drept comercial român și comparat (1919). 8. *Legislația minieră în România*. (1919). 9. *Legislațiunea internațională a muncii*, studiu de drept comparat. (1921). 10. *Constituționalitatea stărei de asediu* (1921). 11. *Creditul funciar în părțile românești din fosta Ungarie*, studiu de drept comparat. (1920). 12. *Participarea muncii la întreprinderile capitaliste*, și acționariatul uzurier, studiu de drept comparat (1921).

2) A se vedea lucrarea D-lui René Démogue „*Traité des obligations en général*“. I. „*Sources des obligations*“ (1923) citate din „*Les pactes sur succession future*“ a D-lui Mihail Pașcanu, la paginile: 755, 765, 766 și 776.

drept comercial, D-l Mihail Pașcanu, ne arată scopul publicațiunii sale, metoda întrebuintată, — cea a lui C. Cossak, profesorul de drept Comercial de la Bonn, — și directiva preocupărilor sale în studierea și comentarea acestei părți extrem de importante a dreptului și codului comercial, dând deslegare tuturor chestiunilor dificile sau controversate, precum și soluțiunile cele mai importante ale jurisprudenței noastre. „Publicând-o, zice autorul, nădăjduesc a împlini o reală trebuință, de oarece, cu toate monografiile și manualele publicate în privința dreptului cambial român, acesta nu și-a găsit încă o expunere complectă și nici exactă“.

*

* *

În prima parte a lucrării sale, D-l Pașcanu face o expunere clară și complectă a dreptului cambial român, studiând pe rând, cu o metodă științifică proprie, nu mai unui spirit universitar, cambial, ordinul în produse sau mărfuri și cekul.

Natural că o lucrare de acest gen nu e susceptibilă de a fi redată în cadrul unei recenzii în toată complexitatea ei; și vom mărgini pur și simplu să trasăm aici ideile conducătoare care fac din ea un instrument de lucru indispensabil oricărui profesionist al dreptului.

Examinând legătura dintre corelațiunile fundamentale de drept comun și obligațiunile cambiale grefate pe ele, D-l Pașcanu, se realizează la opinia jurisprudenței franceze, a independenței complete a acțiunilor care garantează pe fiecare din ele — încorporarea unei datorii preexistente de drept comun într-o datorie cambială neoperând novatie.

Chestiunea fundamentului datoriei cambiale formează cele mai importante și mai frumoase pagini ale acestei lucrări. Doctrinei tradiționale franceze care opinează în sensul unei adevărate delegațiuni (teoria delegațiunii), dar care nu poate explica toate raporturile obligaționale, îi se opune doctrina dreptului german cu teoria manifestării unilaterale de voință a datornicului, ca fundament al datoriei cambiale — (Kreationstheorie).

Această teorie a fost adoptată și de dreptul nostru cambial — prin intermediul celui italian.

Vorbind de impreviziune, d-l Pașcanu, cu drept cuvânt, nu o poate admite în materie cambială, căci ar însemna distrugerea creditului de care se bucură efectele de comerț: anihilarea însăși a rațiunii lor de a fi.

În jurul acestor explicațiuni preîliminare s'ar putea grupa pasagiile tratând despre însușirile cambiei în genere și mai ales despre caracterele tratei. Se știe într'adevăr că trata este una din cele două forme tipice ale cambiei, a doua fiind biletul la ordin.

Asupra tratei d-l Pașcanu, insistă îndelung. D-sa îi înșiră caracterele particulare, îi examinează formalismul ei, apoi autonomia, severitatea împotriva debitorului și îi arată foloasele în ceea ce privește circulațiunea plină de facilități a creanței cambiale. Cuprinsul tratei este amănunțit expus cu precizarea diferitelor părți, corpul tratei, girurile și acceptul. Interesant, istoricul cambiei cu situarea originii ei reale în Evul Mediu. Drepturile creditorului cambial sunt examinate

cu multă amplitudine și competență. În caz de neacceptare a tratei, se expune procedura care trebuie urmată, distingându-se între drepturile creditorului de prima mână, de acelea ale creditorilor de a doua mână.

Intervențiunea cambială face obiectul unui capitol aparte; se evidențiază interesul pe care o asemenea plată pentru onoare îl oferă tuturor debitorilor. Teoria proviziunii, adică a disponibilităților pe care trăgătorul le are la scadență în mâinile trasului, e și ea examinată deosebit. E caracteristică tăcerea codului român care nu conține nicio dispozițiune care să se ocupe expres cu proviziunea. Art. 351 însă, o implică, întrucât se referă la ea.

După ce cercetează solidaritatea codebitorilor cambiali cu importante consecințe în ceea ce privește urmărirea exercitată de creditorul cambial, d-l Pașcanu, trece la examinarea diferitelor varietăți cambiale, pe care de altfel le enunțase de la început și arată că, în dreptul român, — spre deosebire de cel german, — tratele nominative nu sunt admise, după cum nu sunt admise nici acelea la purtător.

Problema piererii, a distrugerii sau a furtului cambiilor este și ea discutată în toate detaliile ei. Se insistă pe larg asupra procedurii de declarare fără tărie a cambiilor și asupra deosebirilor dintre dispozițiunile procedurale cambiale, ordinare și acele aplicate în teritoriile alipite potrivit cu dreptul austriac și dreptul ungar.

Executarea hotărârilor cambiale, anularea și restituirea cambiilor, formează obiectul unui studiu minunț. Se arată deosebirea dintre dreptul italian în care cambiile se bucură de forța executivă a titlurilor executorii și dreptul român în care această soluțiune nu a fost admisă.

*

* *

În rezumat, lucrarea pe care d-l Pașcanu o dă azi publicității, e chemată să umple un gol de mult simțit în literatura noastră juridică comercială și nădăjduim că nu e decât începutul unei opere de proporții mai mari, care va cuprinde întregul nostru drept comercial. Ea interesează deopotrivă și pe studenți ca și pe magistrați și avocați, fiind necesară tuturor profesioniștilor cari au trebuință să găsească repede și cu folos, toate principiile dreptului cambial.

Natural, că acest rezumat succint, nu poate da o idee complectă de importanța lucrării D-lui Mihail Pașcanu. Pentru a fi apreciată la justa ei valoare, ea trebuie citită în întregime. Deși lucrare de pură știință juridică, totuși, grație stilului ei clar și a metodei practice întrebuintate, ea se poate citi ușor, cu plăcere și mai ales, cu mult folos.

C. Hamangiu

Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE

Secția I

Audiența dela 16 Noembrie 1923

Președinția d-lui Gh. V. Buzdugan, Președinte

Spiru Arapi cu Victoria Constantinescu

TESTAMENT. — CLAUZE TESTAMENTARE. — INTERPRETAREA LOR. — SUVERANĂ APRECIERE A INSTANȚEI DE FOND. — TESTAMENT. — EXECUTOR TESTAMENTAR. — SCOATEREA ÎN VÂNZAREA A UNUI IMOBIL TESTAT UNUI MINOR PENTRU ÎNDEPLINIREA CLAUZELOR TESTAMENTULUI. — PAZA FORMELOR PENTRU VÂNZAREA BUNURILOR IMOBILE ALE MINORILOR. ART. 401 ȘI 899 C. CIV. — ART. 681 PROC. CIV.

1. Instanțele de fond, fiind suverane pentru a interpreta clauzele testamentare — cu condițiunea de a nu le denatura, — ele uzează de dreptul lor, când apreciază că testatorul lăsând unui legatar o cotă parte din suma ce va rezulta din vânzarea unui imobil, a înțeles să-i testeze o parte din imobil, iar nu să-i lase un legat în bani.

2. Potrivit art. 899 c. civil, dreptul de proprietate asupra unui bun imobil transmis printr'un legat unui minor, trecând în patrimoniul acestuia din chiar momentul morții testatorului, un asemenea bun, potrivit art. 401 c. civil și 681 proc. civ, nu poate fi scos în vânzare de către executorul testamentar, în vederea aducerii la îndeplinire a clauzelor testamentului, de cât cu paza formelor prescrise de aceste dispozițiuni, relative la vânzarea bunurilor imobiliare ale minorilor.

No. 1146. — Respins recursul făcut de Spiru Arapi în pocus cu Victoria Constantinescu.

S'au ascultat raportul făcut în cauză de d-l consilier I. Stambolescu; d-nii avocați Minculescu și Gh. Tașcă în dezvoltarea motivelor de recurs și Max Gaster în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor I, II și III de casare în cuprinderea următoare.

„I. Eroare grosieră de fapt și denaturarea dispozițiilor testamentare, întru cât Curtea, printr'o neexplicabilă eroare afirmă că Codicilul nu modifică nici o dispozițiune din testament și că înlocuște pe fiul adoptiv al def. Anastasia Stănescu cu copiii săi, pe care-i substituie tatălul său, și denaturează astfel dispozițiile clare de ultimă voință ale numitei“.

„II. Violarea art. 911 și 916 c. civ. combinat cu 794 și 795, 815, 317 și 659 c. civ., exces de putere și nemotivare, deoarece Curtea numai cu violarea acestor texte anulează vânzarea, căci executorul testamentar era în drept să vândă imobilul și să împartă prețul potrivit dispozițiilor testamentare.

„III. Rea interpretare și violarea art. 681—690 pr. civ., privitoare la vânzarea imobilelor minorilor, nemotivare, întru cât vânzarea în speță s'a efectuat cu paza tuturor formelor cerute de lege“.

Având în vedere deciziunea atacată, din care rezultă că, intimata, în calitate de tutoare legală a minorului său fiu Constantin Ionescu-Stănescu, legatar particular asupra unei jumătăți din averea rămasă dela Aspasia Stănescu, a chemat în judecată pe recurenții, în

calitate de adjuceatori, spre a se anula ordonanța de adjucecare cu No. 1,088 din 1915 a Trib. Ifov, Secția Notariat, prin care s'a adjucecat asupra lor imobilul din București, strada Puțului, No. 8, rămas de pe urma numitei defuncte și a se atribui minorului sus menționat, proporțional cu drepturile sale succesoriale, veniturile acestui imobi, pe motiv că, vânzarea imobilului a fost făcută fără paza formelor legale, relative la vânzarea imobilelor minorilor; că, această acțiune a fost admisă de Curtea de Apel;

Că, spre a decide astfel, Curtea de Apel, constată în fapt, că, Aspasia Stănescu, a adoptat în 1907 pe Ion Ionescu-Stănescu, — tatăl minorului sus menționat — și că i-a testat o jumătate din averea ei mobilă și imobilă; că, în 1911, încetând din viață I. Ionescu-Stănescu, adoptătoarea face un codicil, prin care testează minorului Constantin Ionescu-Stănescu, jumătate din averea ei, pe care mai înainte, o testase defunctului I. Ionescu-Stănescu; că, prin același codicil, numita instituit ca executor testamentar pe avocatul Gh. H. Anghelescu, însărcinându-l ea, după moartea ei, să vândă imobilul în chestiune, care constituie singura avere rămasă dela defuncta, iar din prețul rezultat, după ce se va fi plătit datoriile și alte sume prevăzute în testament, să dea o jumătate minorului, iar cealaltă jumătate altor legatari instituiți prin testament; că, în urma decesului Aspasi Stănescu, s'a procedat la vânzarea prin licitație publică a imobilului în litigiu, fără a se îndeplini formele legale relative la vânzarea bunurilor imobiliare ale minorilor, ci numai pur și simplu în baza unei rezoluțiuni puse de judecător pe o cerere de scoatere în vânzare, făcută de executorul testamentar;

Având în vedere că, recurenții au obiectat înaintea Curții de Apel că, așa cum sunt redactate dispozițiunile cuprinse în susmenționatul testament și codicil, ar reeși că, testatoarea ar fi dispusă că, minorele n'ar fi legatarul unei părți din imobilul în chestiune, ci al unei sume de bani, care ar rezulta din prețul vânzării imobilului, după ce se vor fi scăzut din acest preț diferite sume prevăzute în testament și că, în asemenea caz, ne mai fiind vorba de vânzarea unei averi imobiliare aparținând unui minor, dispozițiunile art. 401 cod. civ. și 681 cod. proc. civ., n'ar mai fi aplicabile în speță;

Având în vedere că, Curtea de Apel, interpretând testamentul și codicilul, a înlăturat obiecțiunea recurenților, motivând că, din faptul că testatoarea a dispus ca restul din prețul vânzării imobilului, se va împărți pe din două, din care o parte va fi dată minorului, din aceasta nu se poate deduce că, în intențiunea testatoarei, ar fi fost să lase minorului un legat în bani, dat fiind faptul că, prin codicilul susmenționat, testatoarea n'a făcut decât să explice că, lasă ca legat fiului minor al adoptatului ei fiu partea din imobil, pe care anterior o testase acestuia; că, deci — motivează Curtea — minorele fiind instituit legatar al unei părți din imobil, iar nu asupra unei sume de bani, a devenit, conform art. 899 cod. civ., proprietar asupra acestei părți din imobil dela data decesului testatoarei; că, așa fiind, executorul testamentar, care conform art. 910 și 911 cod. civ., nu poate fi pus decât în posesia provizorie a bunurilor mobile, nu și imobile

din succesiune, nu putea vinde imobilul în chestiune decât numai ca proprietate a minorului, cu respectarea formelor cerute de art. 401 cod. civ. și 681 cod. proc. civ., adică numai cu avizul consiliului de familie și omologarea Tribunalului; că, întrucât aceste formalități n'au fost îndeplinite, urmează că, orice parte ar fi luat tutorele la această vânzare și orice cerere ar fi făcut în privința ei, ele nu sunt de natură a împiedica anularea vânzării efectuate;

Având în vedere că, recurenții pretind că, instanța de fond, judecând astfel, ar fi comis o eroare grosieră de fapt, ar fi denaturat dispozițiile testamentului și codicilului sus menționate și ar fi violat textele de lege indicate în motivele de recurs (911, 916, 794, 795, 313, 317 și 659 cod. civ., 681-690 cod. proc. civ.).

Considerând că, conform art. 899 cod. civ., dreptul de proprietate asupra unui bun imobil transmis printr'un legat unui minor, trecând în patrimoniul acestuia din chiar momentul morții testatorului, un asemenea bun, potrivit art. 401 cod. civ. și 681 cod. proc. civ., nu putea fi scos în vânzare de către executorul testamentar, în vederea aducerii la îndeplinire a clauzelor testamentului, decât cu paza formelor prescrite de aceste dispozițiuni, relative la vânzarea bunurilor imobiliare ale minorilor, adică cu avizul consiliului de familie și omologarea Tribunalului;

Considerând de altă parte că, instanța de fond a constatat în mod suveran, prin interpretarea fără denaturare a dispozițiilor testamentului și codicilului, că, aceea ce în speță a format în intențiunea testatorului obiectul legatului în discuțiune, n'a fost să lase minorului un legat în bani, ci o parte din imobilul în litigiu; iar din actele cauzei, a mai constatat că, executorul testamentar a procedat, în urma decesului testatorului și în vederea aducerii la îndeplinire a dispozițiilor ei, la vânzarea imobilului în litigiu, fără a se îndeplini formele legale prescrite de art. 401 cod. civ. și 681 cod. proc. civ. relative la vânzarea bunurilor imobile ale minorilor, așa că, cu drept cuvânt a decis că, vânzarea imobilului în litigiu, astfel efectuată, nu este valabilă și deci nu poate avea nici un efect, oricare ar fi fost partea pe care tutorele ar fi luat la această vânzare; că, judecând astfel, Curtea de Apel a făcut o exactă aplicațiune a acestui text de lege și nu poate fi vorba nici de violarea celorlalte texte de lege, fără nici o aplicațiune în cauză și străine de obiectul litigiului dintre părți.

Pentru aceste motive, respinge,

CURTEA DE APPEL DIN BUCUREȘTI

Secția III

Audiența de la 24 Decembrie 1923

Președenția D-lui I. Coandă, Consilier

Aurora și N. Ghika cu Aristide Dumitrescu

DOTAL.—IMOBIL DOTAL.—SOȚ DOTAL.—UZUFRUCT.—EXERCITIUL ACȚIUNILOR.—ART. 1242 C. CIVIL.

Din moment ce soțul dotal, în timpul căsătoriei, are calitatea de a urmări singur și fără autorizația soției pe deținătorii averii dotale și a intenta contra lor ori ce acțiune cu privire

la imobilele dotale, urmează a i se recunoaște neapărat soțului și dreptul de a răspunde la asemenea acțiuni.

Prin urmare, când se introduce o asemenea acțiune contra soției și soțul este chemat numai pentru complectarea capacității maritale, iar nu și personal, ea urmează a fi respinsă ca neregulat introdusă, de oarece soțul este în drept să exerce în calitatea lui de administrator al bunurilor dotale, toate mijloacele de apărare.

No. 400.— Admisă opoziția și apelul făcut de Aurora N. Ghika în contra sentinței cu No. 154/921 a Tribunalului Mehedintzi S. II în proces cu Aristide Dumitrescu.

S'au ascultat D-nii avocați Cioc pentru apelanții oponenti și M. Chivu pentru intimat.

Curtea,

Asupra opoziției făcută de Aurora Ghika și N. Ghika, personal și ca soț pentru autorizare, contra deciziunii civile No. 25 din 1922, a Curții de Apel din Craiova, Secțiunea I, prin care li s'a respins, ca nesustenut apelul introdus contra sentinței civile No. 154 din 1921, a tribunalului Mehedintzi, S. II-a;

Având în vedere că, prin sentința supusă apelului, s'a admis acțiunea intentată de Aristide Dumitrescu, proprietar din comuna Căzănești, județul Mehedintzi contra pârâtei Aurora Nicu Ghika, cu consimțământul soțului său Nicu Ghika, și în consecință tribunalul a constatat că, Aurora Nicu Ghika a vândut lui Aristide Dumitrescu, în mod valabil, prin chitanța cu data 10 Aprilie 1921, casele din Turnu-Severin, Calea Traian, No. 73, avere dotală, pe prețul de 83,000 lei, în condițiunile specificate în zisa chitanță. A mai constatat că, reclamantul conform chitanței a mai consemnat la dispoziția pârâtei 500.000 lei din prețul imobilului vândut, din care 47.915 lei, cu recipisul No. 566 din 1921, a administrației financiare Mehedintzi, iar restul s'a socotit plătit din taxele de înregistrare achitate de reclamant pentru partea ce incumbă pârâtei, cu specificarea că, din prețul imobilului suma de 42.500 lei sunt banii d-nei Calistița Dumitrescu, soția cumpărătorului, etc.

Având în vedere că, în contra sentinței în chestiune, s'a făcut apel atât de pârâta Aurora N. Ghika, cât și de soțul său Nicolae Ghika, personal ca soț uzufructuar al averii dotale, cerând să se anuleze sentința pentru următoarele motive:

1) Soțul nu a fost chemat în instanță în calitate de uzufructuar, adică de proprietar al veniturilor dotale și deci s'au violat drepturile sale și a fost privat de beneficiul celor două grade de jurisdicțiune; și

2) Că, acțiunea nu este fondată de oare ce reclamantul nu și-a îndeplinit obligațiunile ce și luase în conformitate cu cerințele actului dotal al apelanților, neachitând prețul în modul în care trebuia și nici în privința procentelor.

Având în vedere că, Curtea de Apel din Craiova prin deciziunea No. 25 din 1922, a respins ca nesustenut apelul soților Nicolae și Aurora N. Ghika și apoi în urmă opoziția făcută de aceștia contra zisei deciziuni, Curtea prin deciziunea No. 107 din 1922, retractând

prima decizie, respinge apelul soțului ca fără interes și admite în parte apelul soției și menține hotărârea tribunalului Mehedinți, numai în ce privește obligațiunea apelantei de a face actul de vânzare.

Având în vedere că, întrucât deciziunea Curții de Apel din Craiova, a fost casată și procesul a fost trimis de către Înalta Curte de Casație spre a fi cercetat de către această Curte, urmează a se examina mijloacele de apărare invocate de apelanți și argumentele intimatului pentru combaterea acelor mijloace de apărare :

În ceiace privește apelul lui Nicolae Ghika :

Având în vedere că, din cuprinsul acțiunii introdusă de Aristide Dumitrescu la tribunalul Mehedinți, rezuță că, acesta a chemat în judecată pe Aurora N. Ghika, pentru pretențiunile anume arătate prin acțiune, iar soțul Nicu Ghika, a fost citat pentru completarea capacității maritale ;

Considerând că, fiind cert că, Nicu Ghika n'a figurat personal la prima instanță, dânsul n'avea calitatea să atace cu apel o sentință care statuează într'o pricină în care n'a participat, astfel că, apelul său devine inadmisibil și se respinge ca atare.

În ce privește apelul soției :

Având în vedere că, din lucrările din dosarul cauzei învederat rezultă că, Aurora Ghika având autorizația soțului său N. Ghika, a vândut lui Aristide Dumitrescu, prin chitanța sub semnătură privată, din 10 Aprilie 1921, imobilul dotal din orașul Turnu-Severin, strada Traian, No. 73 pe preț și condițiunile arătate în acea chitanță, care constată efectuarea vânzării, și de oarece Aurora N. Ghika n'a voit să facă actul autentic de vânzare, Aristide Dumitrescu a chemat-o în judecată pentru ca pe calea justiției să fie constrânsă a-și îndeplini obligațiunea de a-i face actul sau în caz de refuz hotărârea judecătorească să-i țină loc de act autentic de vânzare.

Considerând că, apelanta a ridicat un fine de neprimire a acțiunii, bazat pe faptul că, soțul dotal n'a fost citat personal ca proprietar al venitului dotal deși era vorba de a statua asupra unui fond dotal.

Considerând că, în drept, soțul dotal în timpul căsătoriei, având calitatea de a urmări singur și fără concursul soției pe deținătorii averii dotale și a intenta în contra lor orice acțiune imobiliară cu privire la imobile zestrare, afară de acțiunea de esire din indiviziune în care este necesară prezența ambilor soți, prin aceasta li-se recunoaște soțului neapărat și dreptul de a răspunde la asemenea acțiuni (art. 1242 c. civ.) ;

Considerând că, în speță, Aurora N. Ghika, fiind chemată singură în judecată, căci soțul său era citat numai pentru completarea capacității maritale, acțiunea nu era regulat introdusă, căci soțul ca uzufructuar legal, era și dânsul în drept să exercite în calitatea lui de administrator al bunurilor dotale mijloacele de apărare și aceasta chiar dela prima instanță.

Că, prin urmare, opoziția și apelul făcute de Aurora N. Ghika, fiind întemeiate se admit ca atare și reformându-se sentința tribunalului, Curtea respinge ca neregulat introdusă acțiunea lui Aristide Dumitrescu.

Pentru aceste motive, admite opoziția și apelul, etc.

Semnați : I. Coandă, I. Dimancea, I. Botez.

TRIBUNALUL ILFOV, S. I com.

Audiența de la 1 Martie 1924

Președenția D-lui D. Cernescu, președinte

Leon Bernstein cu Soc. de Asigurare «Ancora»

NOVAȚIUNE.—EFECTE.—CONDIȚIILE ESENȚIALE OBLIGAȚIUNILOR.—ART. 948, 1128 ȘI 1129 C. CIVIL.

PLATĂ.—PLATA ÎN AUR.—LIBERARE PRIN PLATĂ ÎN BILETELE BĂNCEI NAȚIONALE.—DEBITORI STRĂINI.—ATT. 8 DIN LEGEA DELA 21 DECEMBRE 1916.—ART. 11 C. CIVIL.

1. Prin efectul novațiunii, obligațiunea nouă operând desființarea obligațiunii anterioare pe care o novează, această nouă obligațiune trebuie să întrunească elementele esențiale obligațiunilor și deci vechia obligațiune care este pivotul de susținere al noului angajament trebuie să aibă ființă reală în momentul novărei.

2. Dispozițiunile art. 8 din legea dela 21 Decembre 1918, potrivit cărora orice datorie contractată în aur înainte de război se poate valabil plăti în bilete ale Băncii Naționale, au un caracter de ordine publică și se aplică deopotrivă atât debitorilor naționali cât și debitorilor străini, întru cât străinii se bucură în România de aceleași drepturi ca și rămânii afară de dispoziții contrare, cari în legea de mai sus nu există.

No. 185.—Respinsă ca nefundată acțiunea intentată de Leon Berstein în contra societății de asigurare pe viață «Ancora». S'au ascultat D-nii avocați M. I. Negreanu pentru reclamant și A. Bentoiu pentru pârâtă.

Tribunalul,

Asupra acțiunii comerciale de față,

Având în vedere actele din dosar, susținerile orale ale părților și concluziile scrise depuse în cauză ;

Având în vedere că, în fapt se constată următoarele: La data de 15 Octombrie 1896, reclamantul Leon Bernstein, încheie un contract de asigurare asupra vieții fiului său Paul Bernstein cu Soc. Ancora din Viena, prin care societatea se obligă ca la data de 1 Ianuarie 1917, să verse suma de 25.000 franci D-lui Bernstein sau moștenitorilor săi, în schimbul sumei de 17.425 franci pe care reclamantul era obligat să o verse în 41 mise semestriale a 425 fr. D-lui Leon Bernstein a achitat regulat mizele până la expirarea termenului, când s'a prezentat la sucursala Soc. din București, prin care și făcuse asigurarea, cerând lichidarea.

În ziua de 3 Decembrie, 1921 — și este de remarcat că, la dosar nu figura la început decât această piesă, lipsind chiar și polița de asigurare, arătată mai sus — Soc. Ancora prin Directorul sucursalei din București dă o scrisoare reclamantului, concepută în termenii următori : „Vă confirmăm prin prezenta că, v'am lichidat în lei suma, reprezentând participarea Dv. la polița No. 54.586 de neto franci 25.417,57 și prin aceasta declarăm că suntem gata să vă preschimbăm fără alte formalități această sumă în franci aur, după revenirea condițiunilor normale, respectiv în termen de 6 luni după încheerea păcii”.

După această dată pârâta nefiind următoare acestor obligațiuni, D-l Leon Bernștein, fără a depune polița de asigurare la dosar și numai pe baza scrisoarei de mai sus, intențiază acțiune la această instanță în ziua de 21 Mai, cerând ca în schimbul sumei de 25.417,57 lei, Societatea Ancora să fie obligată să-i plătească aceiași sumă în franci aur, conform angajamentului său. La această cerere obiectându-i-se că, ea nu poate fi obligată a plăti franci aur și că se poate libera în lei, conform art. 8 din legea din 21 Decembrie 1916 și în tot cazul scrisoarea de obligațiune prezentată de reclamant ar fi fără cauză, s'a ivit divergență între D-nii judecători ce compuneau Tribunalul la data de 19 Noembrie 1923. Posterior, Soc. Ancora mai depune la dosar polița de asigurare a reclamantului, din care se constată cum am arătat mai sus, că obligațiunea sa era de a plăti la scadența de 1 Ianuarie 1917, suma și prima în franci — și o chitanță cu data de 3 Decembrie 1921, prin urmare dată în aceeași zi cu scrisoarea care formează baza cererii reclamantului, prin care acesta declară că, a primit chiar în acea zi, dela „Societate suma de 25.500 fr. drept cotă ce i se cuvine. În aceste condițiuni afacerea a venit din nou în judecata Tribunalului în conținutul său.

Având în vedere că, dela început trebuie răspuns la obiecțiunea Soc. pârâte, prin care se tinde să se respingă cererea reclamantului fără o altă analiză de situațiune juridică dintre părți și anume, că termenii finali din scrisoarea de obligațiune din 3 Decembrie 1923, prin care declară că, este gata să preschimbe suma în franci aur, după revenirea condițiilor normale, respectiv în termen de 6 luni după încheierea păcei, înseamnă că, reclamantul era obligat ca înăuntrul acestui termen, să-și ceară valorificarea drepturilor sale, ceiace nu a făcut, în sensul că obligațiunea sa era supusă condițiunei suspensive „revenirea condițiilor normale“ care forma ideea principală, iar mai departe cuvintele „respectiv în termen de 6 luni după încheierea păcei“ formau ideea secundară, speranța că, revenirea la normal din punctul de vedere al schimbului, va fi înăuntrul acestui termen, ceiace nu s'a realizat, deci nici obligațiunea sa nu a luat ființă.

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 977 cod. civ., interpretarea contractelor se face după intențiunea părților, iar nu după sensul literar al termenilor.

Considerând că, din interpretarea întreg textului în care este redactată scrisoarea din 5 Decembrie 1917, coordonat cu efectuarea lichidării în franci a poliței de asigurare a reclamantului, rezultă că Directorul din București al Soc. pârâte, crezându-se obligat a lichida polița în franci aur și cum la acea epocă situația valutară nu îi era favorabilă, a convenit că să preschimbe suma în franci aur după revenirea condițiilor normale, când a socotit că, va avea o pozițiune normală sau mai aproape de normal. Dar pentru a nu lăsa să plutească nesiguranța asupra acestei expresiuni vagi „condițiuni normale“, a explicat-o în continuare adăugându-se „respectiv în termen de 6 luni de la încheierea păcei“. Dat fiind că, nu se va putea ști cât va dura războiul și care va fi dispozitivul economic

ce-va atrage, — la acea epocă era o concepție logică de moment, credința că, încetând starea excepțională creată de război, după încheierea păcei, lucrurile vor merge spre normalizare. Cum însă, era elementar că, condițiunile normale nu puteau fi restabilite în mod mecanic, odată cu încheierea păcei, s'a stabilit un termen — termenul de 6 luni — înăuntrul căruia s'a crezut că, împrejurările generale vor fi normalizate sau în tot cazul mai avantajoase, mergând spre normalizare.

Firește că ultima parte a scrisorii ce analizăm „respectiv în termen de 6 luni, după încheierea păcei“ este o clauză stipulată în favoarea celui ce se obligă, dar, din cauza ideii dominante ce a determinat redactarea ei, trebuie înțeleasă în sensul că, înăuntrul acestui termen, pârâta avea facultatea de a plăti și numai după împlinirea lui, se naștea obligațiunea reală de a se executa. A admite interpretarea acestei stipulațiuni în sensul că reclamantul era obligat a cere dreptul său numai în termenul de 6 luni dela încheierea păcei, sub sancțiunea decăderii, ar însemna să se admită că, cel ce se obligă a înțelege că, condițiunile normale vor naște simultan cu încheierea păcei, ceiace ar fi logic — și că Soc. în favoarea căreia, — în care dată se stipula această clauză, urmărind o situațiune mai favorabilă, — încă dela 3 Decembrie 1917, data confecționării actului său de obligațiune, a prevăzut împrejurări valutare mai avantajoase, numai înăuntrul termenului de 6 luni după încheierea păcei.

Că, în ceiace privește cealaltă obiecțiune, făcută de Soc. „Ancora“ că, dându-se ar fi înțeles a-și executa obligațiunea după revenirea condițiilor normale, care a fost ideea principală a obligațiunei sale, iar termenul de 6 luni ar fi un accesoriu, reprezentând speranța că, în acest termen, valuta se va ameliora și că, condițiunile normale, nefiind încă restabilite, obligațiunea sa nu și-ar fi luat ființă, este tot așa de puțin întemeiată și rezultă din cele ce am arătat mai sus. De altfel, din însuși textul scrisoarei de obligațiune rezultă că, frazele ce o compun nu se pot scinda și că, ele sunt în așa fel legate, încât formează un tot indivizibil, explicându-se unele prin altele: expresiunea „după revenirea condițiilor normale“ are urmarea logică cu ideea următoare, care își are rostul tocmai pentru a explica ce înseamnă „condițiuni normale“ — adică respectiv un termen de 6 luni după încheierea păcei.

Că, dar din aceste considerațiuni, aceste obiecțiuni a pârâtei societăți nu au nici un temei și trebuiesc eliminate din discuțiuni.

Având în vedere că, intrând în analiza actelor pe care reclamantul își sprijină cererea, se constată că, în oferta făcută de D-l Leon Bernștein, cât și contractul consecutiv, polița de asigurare, care formează sorgintele dreptului reclamat, astăzi se constată că, obligațiunile reciproce au fost contractate în franci.

În tot conținutul actului se arată că, primele trebuiesc efectuate în franci iar obligațiunea de plată la ajungerea la termen a poliței trebuia făcută în franci. Nicăeri nu se pomenește cuvântul aur și nicăeri nu rezultă că, obligațiunea de plată era franci aur sau măcar că, s'a plătit când-va sau s'a pretins prima în această monedă.

Intențiunea părților este clar arătată în momentul

contractărei că, moneda liberatorie este francul, iar nu francul aur, — edificator este și faptul că, societatea Ancora, obicinuita după cerere să contracteze în franci aur, dar în acest caz se stipula expres perceându-se primele în acelaș fel, după cum se constată din polița de asigurare No. 205.799 emisă la 9 Mai 1920, aflată la dosar. Contrastul este izbitor între acest act și cel ce se discută azi în instanță. Din comparația lor se degajează netăgăduit ideea că, contractul în momentul încheerii lui a fost pe bază de franci iar nu franci aur cum se susține astăzi.

Că, astfel fiind, la data de 3 Decembrie 1917, când reclamantul a liberat chitanța descărcătoare, declarând pur și simplu că, a primit suma de 25.000 fr. în calitate de beneficiar al poliței cu No. 54.586, obligațiunea Societății pârâte a fost stinsă și polița lichidată.

Având în vedere că, reclamantul Leon Bernstein invoacă în favoarea tezei sale, actul emanat din partea Soc. pârâte, din 3 Decembrie 1917, pe care îl interpretează în sensul că, Soc. făcând lichidarea poliței în lei al pari cu 25.417,50 fr., ceiace nu corespundea cu obligațiunea din poliță, — tocmai din această cauză, și-a luat angajamentul de a plăti suma în franci aur, după revenirea condițiilor normale, ceiace ar constitui o novare a vechiului contract „mutată cauza debendi” și o obligațiune nouă ce să ia față de D-sa.

Considerând că, este de netăgăduit că, reclamantul nu a primit franci efectiv nici lei, dar raportați la valoarea francului; că, acest lucru rezultă din felul cum este concepută scrisoarea din care nu se poate deduce altce-va decât că, neputându-se la acea epocă, grație împrejurărilor să se facă lichidarea în franci efectivi s'a plătit echivalentul în lei. Concluziunea aceasta se impune față de expresiunea „v'am lichidat în lei, suma reprezentând participarea de neto franci”. De altfel această scrisoare nu trebuie interpretată izolat ci în legătură cu chitanța din aceeași zi, liberată de reclamant, prin care declară precis că, a primit suma de franci 25.500 brut în calitate de beneficiar al poliței al cărei posesor era, deci obligațiunea pe deaîntregul era stinsă.

Considerând că, în ceiace privește novațiunea, este de principiu stabilit că, această convențiune este un mod de stingere a obligațiilor în sensul că obligațiunea nouă, operează desființarea obligațiunei anterioare pe care o novează. Dar tocmai fiindcă, prin novațiune se naște o obligațiune nouă contractuală, aceasta nu poate fi lipsită de elementele cardinale care compun o obligațiune: cauza juridică, pivotul de susținere a noului angajament, este vechia obligațiune, care în mod neceșar trebuie să aibă ființă reală în momentul novarei.

Că, pe de altă parte, după dispozițiunile art. 1130 c. civ., novațiunea nu se prezumă, voința de a o face trebuie să rezulte evident din act.

Considerând că, din chitanța liberată de reclamant la 3 Decembrie 1917, către Soc. Ancora, prin care declară că, a primit suma de 25.500 fr. în calitate de beneficiar al poliței 54.586 — act constitutiv după câte am văzut, a unei obligațiuni de plată în franci — rezultă că, la acea dată polița a fost lichidată și obligațiunea societății stinsă. În această situațiune, fără îndoielă că, în aceeași zi, după ce se efectuase lichidarea poliței legal, nu se putea opera novațiunea unei obli-

gațiuni ce luase sfârșit, noua obligațiune în aceste condițiuni fiind lipsită complet de cauză și conform dispozițiunilor art. 966 c. civ., declarată fără efect.

Că, în afară de aceste considerațiuni, chiar dacă am face abstracție de această chitanță și ne-am raporta numai la înscrisul emanat din partea Soc. Ancora, prin care se declară gata a preschimba suma de franci în franci aur, după revenirea condițiilor normale, din felul cum este redactat acest înscris nu se poate deduce în mod evident — așa cum cere art. 1130 c. civ. intențiunea pârâtei de a face o novațiune — fiindcă nu se degajează din el ideea că, vechia obligațiune este stinsă prin subrogarea unei obligațiuni noi.

Considerând că, pentru circumstanță, acest act nu ar fi viciat la baza lui ca novațiune, și că, în aparență ar avea toată forma unei obligațiuni noi de substituție — după cum susține reclamantul, — totuși el nu poate să-și producă efectul dorit.

Intr'adevăr, pentru a interpreta strict juridic valoarea reală a acestui înscris, el trebuie cercetat în complexul circumstanțelor care a determinat redactarea ui. Am arătat într'altă parte că, la data de 3 Decembrie 1916 — după cum se constată din chitanța dată de D-l Leon Bernstein — Soc. Ancora lichidând polița de asigurare, dă reclamantului, în lei echivalentul sumei de neto 25.417,57 fr. din suma brută de 25.500 fr. cât se cuvenea. În aceeași zi și desigur în acelaș moment liberează și înscrisul prin care confirmând lichidarea în lei reprezentând neto franci 25 mii 417,57 fr., se obligă, că, după revenirea condițiilor normale să preschimbe această sumă în franci aur. Din corelațiunea acestor două acte rezultă un fapt cert că, reprezentantul din București al Societății pârâte, fie că, a avut la dispoziție polița reclamantului, fie că, s'a condus după scriptele sau notele sale, socotindu-se obligat a lichida în franci aur și neputând a o face din cauza războiului mondial, când anul devenise extrem de rar, cum arată în scrisul prezentat de reclamant prin care se obligă ca la epoca stabilită să se libereze plătiind franci aur. Dat fiindcă, polița de asigurare care forma titlul reclamantului, era lichidabilă în franci, iar nu în aur, este de netăgăduit că, reprezentantul societății pârâte s'a înșelat în credința sa și a săvârșit această profundă eroare asupra cauzei obligațiunei sale. Că, aceasta este explicația faptului și că la baza obligațiunei ce-și lua Soc. Ancora, era falșă credință că, era obligată a plăti franci aur, rezultă dintr'o rațiune simplă, fiindcă este dela sine înțeles că, dacă în acel moment reprezentantul Soc. Ancora și-ar fi dat seama că, obligațiunea de plată era în franci, cum polița se lichidase în aceeași zi în această monedă, ar fi fost un act lipsit de un elementar bun simț, să se oblige fără motiv a o plăti ulterior în aur.

Având în vedere că, după disp. art. 966, orice obligațiune fără cauză sau fondată pe o cauză falșă, nu poate avea nici un efect, rezultă din cele expuse mai sus, că, pretențiunea reclamantului, fondată pe faptul că, înscrisul emanat din partea Soc. Ancora, ar forma o obligațiune nouă, nu are nici un temei, — dat fiindcă această nouă obligație este bazată pe o cauză falșă.

Având în vedere că, reclamantul prin apărătorul său, punând-o într'o altă ipoteză în cursul pledoariei sale, a arătat că, este indiferent ce s'a scris în polița

de asigurare, fiindcă prin înscrișul pe care îl prezintă, dovedește voința părților de a interpreta obligațiunea prevăzută în acel act, în sensul că, deoarece încă dela emiterea poliței, în intențiunea lor fiind ca plata să se facă în aur, lichidarea ei trebuie făcută în acelaș fel.

Considerând că, admitând ipotetică, într'adevăr obligația luată prin polița de asigurare era de a plăti franci aur, încă pretențiunile reclamantului nu pot fi primite.

Considerând că, prin dispozițiunile art. 8 din legea din 21 Dec. 1916, s'a stabilit că orice datorie contractată în aur înainte de războiu, se poate valabil plăti în bilete ale Băncii Naționale.

Că, în ceiace a călăuzit pe legiuitor la crearea acestor dispozițiuni nu a fost protecțiunea naționalilor ci, pe deoparte, a asigura stocul metalic al Băncii Naționale de care Statul avea nevoie în susținerea valorii leului și pe de-altă parte de a feri hârtia judicioasă de speculă ce fatal avea să nască prin jocul speculanților asupra diferențelor cu agiu. În acest dublu scop s'a introdus prin legea din 21 Dec. 1916, cursul forțat al leului hârtie, că tocmai pentru că aceste dispozițiuni au fost dictate din necesitatea de a se lua o măsură de protecție pentru nevoile financiare ale țării, ele au un caracter de ordine publică, aplicabile deopotrivă, atât naționalilor cât și străinilor.

Având în vedere că, asupra dispozițiunilor leului din 21 Dec. 1916, reclamantul ridică obiecțiunea că, dispozițiunile art. 8, sunt aplicabile numai naționalilor și nu poate beneficia de dăneșele Soc. Ancora care este o Soc. străină.

Considerând că, art. 8 din lege, stabilește un principiu de ordin general, când impune cursul forțat al leului hârtie și a atribui un curs dublu al valorii fiduciare, unul pentru naționali și altul pentru străini, fie chiar inamici, ar însemna să izbim dispozițiunile leului în fundamentul ei ridicându-i caracterul de ordine publică ceiace nu este cu puțință, având în vedere sensul și economia ei.

Considerând că, în afară de aceste considerațiuni, potrivit art. 11 c. civ., străinii se vor bucura în România de aceleași drepturi de care se bucură și Românii afară de dispozițiuni contrarii; or prin legea ce o discutăm nu există nici o dispozițiune specială contra străinilor.

Că, chiar dacă am admite concesivă, în concepția leului din 21 Decembrie 1916, nu s'a avut în vedere și debitorii străini aflați într'o țară cu care România se află în stare de războiu, totuș pârâta, care este o Societate austriacă, nu ar putea fi obligată a-și plăti creanța anterioară războiului, în franci aur.

Considerând că, este notoriu că, toate țările aflate în stare de războiu, au făcut legi de prohibire a exportului de monede aur.

Că, a obliga pe Societatea pârâta a plăti în aur, creanța sa anterioară războiului, în neputință de a-l importa efectiv, ar fi și o obligațiune să caute moneda aur pe piață — oficial fiind ne negociabilă după cum se constată din certificatul bursei dela dosar — în măsura și în condițiunile oneroase în care îl va găsi, sau de a fi obligată să plătească în hârtie monedă plus valoarea după cursul pieței, ceiace ar însemna să se stabilească judecătorește două valori pentru leul hârtie față de aur variind după împrejurări, după cum debitorul ar fi străin sau un național, fapt ce ar mesocoti ideea ce a dominat la redactarea art. 8 din legea din 21 Decembrie 1916, impunerea cursului forțat al leului pentru a-i menține valoarea și a ridica și caracterul de ordine publică al leului.

Având în vedere că, reclamantul a mai afirmat că, legea din 21 Dec. 1916, este aplicabilă numai pentru obligațiunile de plată în aur, iar în speță fiind vorba de o obligațiune de a procura franci aur, deci de o obligațiune de a face, menționata lege nu-i este opozabilă.

Considerând că, reclamantul prin această obiecțiune face o profundă greșeală, confundând moneda aur ca instrument de plată cu moneda aur ca marfă. Afirmația sa ar fi fără îndoială aplicabilă, atunci când va fi vorba de un contract de depozit care implică ideea de restituțiune în natură sau de un împrumut sau de o vânzare a unor monezi de aur ca valoare intrinsecă a metalului. Aci incontestabil că, moneda de aur îmbracă noțiunea de marfă și restituțiunea sau procurarea ei în aplicațiunea legală a obligațiunei este o obligațiune de a face.

În acest caz, firește că, legea din 21 Dec. 1916, care vorbește de plată în aur nu-și poate avea de loc aplicațiunea. Dar în speță, după cum am văzut din cele arătate mai sus, prin polița de asigurare se stipulează plata la o epocă determinată a unei sume de 25.500 fr. în schimbul unor prime de circa 17.000 fr. Prin urmare nu poate fi vorba de o obligațiune de a face, adică de a procura aur ca marfă, ci de plata efectivă a unei creanțe pe baza unui contract în care se arată clar această idee.

Că, așa fiind, pentru toate aceste motive redactate de D-l președinte D. Cernescu, acțiunea reclamantului este nefondată și cată a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive, respinge acțiunea.

Semnați: *D. Cernescu, I. Calmuski, V. Șerbănescu.*

ERRATĂ

În articolul: *Competința Curții de Casație în secțiil unite*, din numărul precedent, a se citi la rândul 29 din coloana II-a: *succint indicat* în loc de *suscitat invocată*.

Administrația revistelor roagă pe d-nii abonați în întârziere a-i trimite costul abonamentului rămas neachitat.